

BIBLIJSKO - MOLITVENA ZAJEDNICA

SVETI PAVAO

Vjerujem u Boga svemogućega

Što ćemo dakle reći? Možda da u Boga ima nepravde? Nipošto! Ta Mojsiju veli: Smilovat ću se komu hoću da se smilujem; sažalit ću se nad kim hoću da se sažalim. Nije dakle do onoga koji hoće ni do onoga koji trči, nego do Boga koji se smiluje. Jer Pismo veli faraonu: "Zato te upravo podigoh da na tebi pokažem svoju moć i da se razglasi ime moje po svoj zemlji." Tako dakle: smiluje se komu hoće, a otvrdnjuje koga hoće. Da, reći ćeš mi: "Što se onda još tuži? Ta tko se to volji njegovoj odupro?" Čovječe, tko si ti zapravo da se pravdaš s Bogom? Zar da djelo rekne tvorcu: »Što si me ovakvim načinio?« Ili zar lončar nema vlasti nad glinom da od istoga tijesta načini posudu sad časnu, sad nečasnu. A što ako je Bog, hoteći očitovati gnjev i obznaniti svoju moć u silnoj strpljivosti podnosio posude gnjeva, dozrele za propast, da obznani bogatstvo slave svoje na posudama milosrđa, koje unaprijed pripravi za slavu, na nama koje pozva ne samo između Židova nego i između pogana? (Rim 9,14-24).

Usporedi i sljedeća mjesta:

Rim 11,25-36; Rim 16,25-27; Ef 1,15-23.

O dubino bogatstva, i mudrosti,
i spoznanja Božjega!
Kako li su nedokučivi sudovi
i neistraživi putovi njegovi! (Rim 11,33)

Pavao i izraelski narod

Govor o Božjoj svemoći može postati i kušnjom za našu vjeru. Tada se većinom pitamo: "Je li to pravedno? Kako to Bog može dopustiti?" I Pavao nije ostao pošteđen od ovog pitanja. Od svog djetinjstva je vjerovao: Izrael je poseban narod, od Boga izabran posvjedočiti njegovo ime među narodima. Kada se Pavao obratio i u Isusu prepoznao Krista svog Gospodina, nije vidio u tome nikakav lom s predajom njegovih otaca, nego ispunjenje. Ipak tijekom vremena sve mu je bivalo jasnije da samo mali broj njegovih sunarodnjaka slijedi njegov primjer. Za njih je Isusova smrt sablazan i oni ne vjeruju u Njegovo uskrsnuće. Pavla to boli. Zašto njegova braća stoje po strani upravo u ovo ključno vrijeme povijesti? Da bi to razumio, Pavao se vraća u prošlost svoga naroda. Tu otkriva: Bog izabire koga on hoće, bez obzira na njegove zasluge. Djeluje li Bog, dakle samovoljno? Ne izgleda li time Njegova svemoć nužno kao nepravda?

Djeluje li svemogući Bog samovoljno?

Pavao se u Poslanici Rimljanima bavi pitanjem: "Nije li Bog, koji svojevolutno izabire i odbacuje, Bog samovolje" (Rim 9,14-24). On naglašava: Božje djelovanje se ne može mjeriti mjerilima ljudske pravdnosti. Njegovo smilovanje je crvena nit kroz povijest. Pavao navodi jedan primjer: Pri izlasku Izraelaca iz Egipta Bog je otvrdnuo faraonovo srce. Za njega – faraona – ovo je vodilo u propast, za Izrael naprotiv spasenju. Božja svemoć nije, međutim nikakav hir (nekad ovako, nekad onako). Zapostavljanje i otvrdnjavanje pojavljuju se mnogo više kao naličje spasenja i odabiranja. Božja svemoć se pokazuje u otvrdnjavanju i u spasenju. Važnije je pak smilovanje. Naime, ono dodiruje samu Božju bit. Ovo smilovanje ne može se zaslužiti. Ono je dar. Bog i čovjek se, naime, ne susreću na razini prava, nego u području milosti.

Koliko god mi uvidjeli, da je Bog drukčiji, toliko nam teško pada, ovo stvarno i prihvatiti. Moglo bi se dakle upitati: Ako je Bog onaj koji ljude otvrdnjuje, kako se onda čovjeka može činiti odgovornim za njegova djela? Pavao istražuje pozadinu pretpostavki za ovaj prigovor. Boga se ne može shvatiti kao partnera i ocjenjivati ljudskim mjerilima. Pred Bogom sve mora zanijemiti, jer je on u svemu što čini pravedan, iako smo mi daleko od toga da to shvatimo.

Da bi ovo pojasnio, Pavao se služi starom slikom o Bogu stvoritelju. On ga uspoređuje s lončarom koji glini daje njezin oblik. Lončar raspolaže materijalom. On sam odlučuje o formi i liku. Posude su od istog materijala i iz iste ruke a ipak njihova prava svrha može biti vrlo različita.

Prekinimo na ovom mjestu. Pavao, Židov prepušta pitanje, zašto Izrael nije u Isusu prepoznao Mesiju, konačnoj Božjoj svemoći i daljeko-

Za daljnje razmišljanje

Kada Pavao govori o Božjoj svemoći, on je kao i mi tražitelj. Mnoga pitanja ostaju otvorena. Tko ispovijeda da je Bog svemoguć, odriče se istodobno toga da sve može razumjeti o toj svemoći. Pavao udara dakle samo nekoliko markantnih stupova, kako bi otvorio prostor našem razmišljanju o Bogu:

1. Bog je slobodan. Ništa i nitko ne može određivati njegovo djelovanje.
2. Bog je pravedan u svemu što čini, i ako nam ponekad to tako ne izgleda. Svemoć dakle nije samovolja.
3. Svemogući je istodobno iskazuje milosrđe.
4. Mi ne možemo nikada bez ostatka shvatiti Boga i njegovo djelovanje. Vjerovati znači imati povjerenja u Božju svemoć.
5. Božja svemoć se pokazala u povijesti. Vrhunac je uskrsnuće Raspetoga. Stoga joj možemo vjerovati.

Što ćemo dakle reći? Možda da u Boga ima nepravde? Nipošto! Ta Mojsiju veli: Smilovat ću se komu hoću da se smilujem; sažalit ću se nad kim hoću da se sažalim. Nije dakle do onoga koji hoće ni do onoga koji trči, nego do Boga koji se smiluje. Jer Pismo veli faraonu: "Zato te upravo podigoh da na tebi pokažem svoju moć i da se razglasi ime moje po svoj zemlji." Tako dakle: smiluje se komu hoće, a otvrdnjuje koga hoće. Da, reći ćeš mi: "Što se onda još tuži? Ta tko se to volji njegovoj odupro?" Čovječe, tko si ti zapravo da se pravdaš s Bogom? Zar da djelo rekne tvorcu: »Što si me ovakvim načinio?« Ili zar lončar nema vlasti nad glinom da od istoga tijesta načini posudu sad časnu, sad nečasnu. A što ako je Bog, hoteći očitovati gnjev i obznaniti svoju moć u silnoj strpljivosti podnosio posude gnjeva, dozrele za propast, da obznani bogatstvo slave svoje na posudama milosrđa, koje unaprijed pripravi za slavu, na nama koje pozva ne samo između Židova nego i između pogana? (Rim 9,14-24).

Usporedi i sljedeća mjesta:

Rim 11,25-36; Rim 16,25-27; Ef 1,15-23.

PITANJA

1. Koje se slike pojavljuju kod Vas kada se govori o svemogućem Bogu?
2. U kojoj fazi Vašeg života Vam je vjera u Božju svemoć bila odn. jest potpora? Kada ste ovu poruku osjećali kao teret?
3. Koji odgovor daje Pavao u Rim 11,25-36 na pitanje Izraelove okorjelosti? Čime se dopunjava govor o Božjoj svemoći?

PROČITATI TEKST

RIM 9, 14-24